

RADA GMINY POCZESNA
ul. Wolności 2
42-262 Poczesna

Uchwała
Nr 212/XXIII/09

Rady Gminy
w Poczesnej
z dnia 26 luty 2009
w sprawie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
w gminie na lata 2009 -2010

Na podstawie art.18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 roku nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493) na wniosek Wójta Gminy Poczesna

Rada Gminy w Poczesnej

u c h w a ł a :

§ 1

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Poczesna na lata 2009 -2010 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy i Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poczesnej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

mgr inż. Lidia Kazmierczak

RADA GMINY POCZESNA
ul. Wolności 2
42-262 Poczesna

Załącznik
do Uchwały Nr 212/XXIII/09
Rady Gminy w Poczesnej
z dnia 26 luty 2009 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
W GMINIE POCZESNA
na lata 2009- 2010**

I Wstęp

Jedną z podstawowych i egzystencjonalnych potrzeb każdego człowieka jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.

Jednak, niestety, zdarza się i to coraz częściej, że poczucie bezpieczeństwa bywa zachwiane poprzez stosowanie przemocy wobec swoich najbliższych, niegdyś najbardziej kochanych osób, które tworzą rodzinę. Zdarza się, że nie zawsze członkowie rodziny są w stanie ochronić siebie, dzieci i inne osoby przed agresją sprawców, którzy stosują przemoc.

Dochodzi do przemocy nie tylko w rodzinie, ale również w środowisku lokalnym, wśród uczniów, na ulicy, w szkole, w dyskotecce, na meczu lub w innych miejscach. Niewątpliwie każda przemoc bardzo destrukcyjnie wpływa na życie człowieka, ofiary jak i sprawcę. Szczególnie niszczy i burzy każdą relację, układ, partnerstwo, kiedy dotyka rodzinę.

W rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemocą w rodzinie jest jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Zatem, biorąc pod uwagę rangę i skalę tego destrukcyjnego zjawiska społecznego podjąć należy takie działania, które w obecnej sytuacji i niedalekiej przyszłości pozwoliłyby na skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W związku z tym na gruncie realizacji lokalnej polityki społecznej, samorządowej mam możliwość przedstawienia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który ma na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie zadań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej dotyczącej przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

II Ocena problemu przemocy w rodzinie w gminie Poczesna.

Z przeprowadzonej analizy problemu społecznego jakim jest przemoc domowa pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poczesnej wykonując szereg działań z zakresu pracy socjalnej na rzecz rodzin dotkniętych przemocą wyróżnili niżej wymienione problemy, które najczęściej występują w tych rodzinach:

- a/ osamotnienie i brak wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie ze strony bliskich osób, sąsiadów i środowisko lokalne,
- b/ niewłaściwe traktowanie ofiar przemocy przez służby instytucjonalne a zwłaszcza Policję, Prokuraturę, Sądy,
- c/ przewlekłe i pragmatyczne działania instytucji i służb świadczących pomoc ofiarom przemocy powodujące obniżenie skuteczności interwencji i przyczyniające się do wtórnych urazów ofiar przemocy,
- d/ brak instytucji zajmujących się pomocą dla sprawców przemocy, a w szczególności terapią,
- e/ niewystarczająca ilość organizacji, instytucji zajmujących się profesjonalną i kompleksową pomocą wobec ofiar przemocy, brak na terenie powiatu placówki oferującej kompleksową, skuteczną, długotrwałą pomoc mieszkaniową, socjalną, psychologiczną, prawną i inną dostosowaną do potrzeb ofiar przemocy,

- f/ utrudniona skuteczność pomocy wymiaru sprawiedliwości ofiarom przemocy wynikająca z rezygnacji z poszukiwania pomocy i wycofywania się z formalnego oskarżenia sprawcy przemocy,
- g/ niewystarczająca ilość gromadzonych przez ofiary przemocy dowodów przemocy, utrudniająca ukaranie sprawców przemocy,
- h/ brak ofert zorganizowanych form samopomocy i samoobrony dla mieszkańców gminy, a w szczególności rodzin dotkniętych problemem przemocy
- i/ negatywny wpływ stereotypów i niski stan świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie utrudniający skuteczne zapobieganie i rozwiązywanie problemów przemocy.

Z powyższej diagnozy problemów z jakimi na co dzień styka się ofiara przemocy wyłania się „obraz” opuszczonego, zastraszonego, bezsilnego, bezradnego, dorosłego człowieka, dziecka. W zderzeniu z tak ważną kwestią jaką jest przemoc domowa bez profesjonalnej pomocy i wsparcia ze strony innych osób ofiara przemocy raczej nigdy nie podejmie prób przełamania tego trudnego impasu. Dlatego w mojej ocenie niezbędnym jest utworzenie programu przeciwdziałania przemocy.

Przedstawiony przeze mnie Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest jednym, z ważnych elementów właściwie prowadzonej polityki społecznej na szczeblu samorządu terytorialnego.

III Podstawowe cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

- 1/ Zapewnienie i zwiększenie ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą,
- 2/ Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
- 3/ Podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

IV Harmonogram zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2009 – 2010

L.p	Cele programu	Rodzaj zadania	Koszt zadania	Termin wykonania	realizator zadania
1	2	3	4	5	6
1.	Zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia socjalnego dla ofiar przemocy.	1/1 Przeprowadzanie wywiadu środowiskowego oraz wypełnienie kwestionariusza pomoc społeczna – niebieska karta umożliwiającego opracowanie diagnozy sytuacji rodziny i osoby; 1/2 Przygotowywanie wszechstronnego planu pomocy przy współu-	-	1.1 okres ciągły	Pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS)

		<p>działe osób dotkniętych przemocą.</p> <p>1.2 Świadczenie pomocy materialnej i rzeczowej ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie pomocy finansowej w formie zasiłków z pomocy społecznej, - świadczenie pomocy rzeczowej, to jest żywności, opału, odzieży, i innych niezbędnych potrzeb, - udzielanie pomocy w formie opłat związanych z utrzymaniem domu. - zapewnienie bezpłatnych posiłków , w tym obiadów w szkole 	25.000,- łącznie	1.2 okres ciągły - w razie wystąpienia potrzeby	
2	Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie właściwej ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą	<p>2.1 Podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności i kompetencji praktycznych niezbędnych do skutecznego radzenia sobie problemami przemocy w rodzinie, w obrębie następujących funkcji i zawodów: dzielnicowi rejonów gminnych, pracownicy socjalni, pracownicy punktu konsultacyjnego ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, pedagodzy szkolni, personel medyczny, a w szczególności pielęgniarki środowiskowe, członkowie gminnych komisji ds. przeciwdziałania alkoholizmowi.</p> <p>2.2 Wspieranie placówek interwencji kryzysowych i innych instytucji i organizacji świadczących pomoc ofiarom przemocy.</p> <p>Usprawnienie koordynacji współdziałania różnych służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, a w szczególności :</p> <p>współdziałanie Policji i rozwijanie współpracy dzielnicowych z przedstawicielami innych służb w zakresie opieki nad rodzinami w których występuje przemoc domowa.</p> <p>2.4. Zapewnienie ochrony ofiarom przemocy w przypadku stwierdzenia</p>	3.000zł	okres ciągły	Dzielnicy, prac. socjalni, pedagodzy pracownicy punktu konsultac. higienistki personel medyczny członkowie GKRPA, wg. kompetencji.
			5.000zł	okres ciągły	w razie potrzeby

		<p>bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa poprzez powiadomienie organów ścigania.</p> <p>2.5 W razie zaistnienia takiej potrzeby, ew. na życzenie zainteresowanych podejmowanie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy zgodnie z kompetencjami Policji</p> <p>2.6. Proponowanie rozwiązań trudnych sytuacji ofiar przemocy ze szczególnym uwzględnieniem skutków i konsekwencji zmian wynikających z podejmowanych działań.</p>		<p>w razie potrzeby</p> <p>W razie potrzeby</p>	
3	<p>Podnoszenie świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie i jego skutków</p>	<p>3.1 Inicjowanie, wspieranie, promowanie programów profilaktyczno – edukacyjnych realizowanych z Policją wskazujących zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, sposoby prewencji i radzenia sobie w trudnych sytuacjach, uczących odporności na manipulację grupową.</p> <p>3.2 Wdrażanie programów edukacyjnych dla nauczycieli, wychowawców i pedagogów szkolnych w kwestiach związanych z diagnozowaniem, wczesnym rozpoznaniem dewiacji i patologii wśród dzieci i młodzieży.</p> <p>3.3 Inicjowanie i wspieranie działań w zakresie tworzenia grup wsparcia, stowarzyszeń mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej.</p> <p>3.4 Systematyczna edukacja środowiska lokalnego ukierunkowana na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odkłamywaniu mitów i stereotypów utrudniających pomaganie ofiarom przemocy, - udzielanie informacji na temat możliwości udzielenia pomocy wraz z pozytywnymi przykładami wyjścia z sytuacji przemocy, temu celowi służą - ulotki, plakaty, cykliczne artykuły informacyjne na temat możliwości uzyskania pomocy. 	<p>1.000zł.</p> <p>1.000zł</p> <p>500,-zł.</p> <p>500,-zł</p>	<p>okres ciągły</p> <p>okres ciągły</p> <p>w razie wystąpienia potrzeby</p> <p>okres ciągły</p>	<p>Policja Szkoła, GKRPA Pracownik socjalny, wg. kompetencji</p>

V Zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się pomocy w formie:

- a/ poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego,
- b/ interwencji kryzysowej i wsparcia (interwencja kryzysowa stanowi obecnie zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej).
W ramach interwencji kryzysowej ma być udzielana natychmiastowa specjalistyczna pomoc psychologiczna, a w zależności od potrzeb – poradnictwo socjalne lub prawne, w sytuacjach uzasadnionych – schronienie do 3 m-cy,
- c/ ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną,
- d/ zapewnienia, na żądanie osoby dotkniętej przemocą bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

VI Zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wobec osób stosujących przemoc w rodzinie stosuje się przewidziane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.180, poz. 1493) środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne.

Umarzając warunkowo postępowanie karne wobec sprawcy przestępstwa popełnionego z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec członka rodziny albo zawieszając wykonanie kary za takie przestępstwo, sąd, nakładając obowiązek powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób czy opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, określa sposób kontaktu skazanego z pokrzywdzonym lub może zakazać zbliżania się skazanego do pokrzywdzonego w określonych okolicznościach.

Jeżeli zachodzą przesłanki do zastosowania tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego o przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec członka rodziny, sąd może zamiast tymczasowego aresztowania zastosować dozór Policji, pod warunkiem że oskarżony opuści lokal zajmowany wspólnie z pokrzywdzonym, w wyznaczonym przez sąd terminie, i określi miejsce pobytu.

Sąd może orzec obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktowania się z określonymi osobami lub zakaz opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego, a teraz również w razie skazania za umyślne przestępstwo z użyciem przemocy, w tym przemocy przeciwko osobie najbliższej.

Umarzając warunkowo postępowanie karne, sąd zobowiązuje sprawcę do naprawienia szkody w całości lub części, a może na niego nałożyć obowiązki:

- informowania sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby,

- przeproszenia pokrzywdzonego,
- wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby,
- powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub innych środków odurzających,
- powstrzymania się ode kontaktowania z określonymi osobami,
- orzeczenia świadczenia pieniężnego oraz zakazu prowadzenia pojazdów do 2 lat.

Zawieszają wykonanie kary, sąd może zobowiązać skazanego do :

- informowania sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby,
- przeproszenia pokrzywdzonego,
- wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby,
- wykonywania pracy zarobkowej, do nauki lub przygotowania się do zawodu,
- powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania środków odurzających,
- poddania się leczeniu, w szczególności odwykowemu lub rehabilitacyjnemu, albo oddziaływaniom terapeutycznym lub uczestnictwu w programach korekcyjno – edukacyjnych,
- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach,
- powstrzymywania się od kontaktowania z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób,
- opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, lub zastosowanie innego stosownego postępowania w okresie próby, jeżeli może to zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa.

VII Ocena efektów realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Wdrożenie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przekładać się będzie na znaczny wzrost zgłaszanych sytuacji przemocy w rodzinie. Wzrost ten nie będzie spowodowany nasileniem się problemu przemocy w rodzinie, ale występować będzie z powodu systematycznej i konsekwentnej edukacji środowiska lokalnego, ukierunkowanej na odkłamywaniu mitów i stereotypów utrudniających pomaganie ofiarom przemocy, jak i również podnoszeniu świadomości społecznej w przedmiocie przyczyn i skutków przemocy oraz konsekwencji braku reakcji na jej akty agresji ze strony sprawców.

Już trzyletni okres realizacji programu spowodował ten wzrost, który odzwierciedla się w statystykach problemów społecznych z jakimi borykają się klienci Ośrodka Pomocy Społecznej.

Niewątpliwie media przyczyniły się do zaobserwowania tego pozytywnego trendu.

Systematyczne podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się problemem przemocy w rodzinie sprawi, iż skuteczność pomocy ofiarom przemocy wzrośnie.

Reasumując, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poczesnej w okresie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wraz z innymi partnerami

zajmującymi się tym trudnym społecznie problemem zamierza osiągnąć następujące wskaźniki:

- wzrost, a następnie spadek liczby rodzin, w których podejmowane są interwencje w związku z przemocą,

- wzrost i spadek osób zgłaszających się o pomoc w związku z występującym problemem przemocy,
- wzrost liczby osób profesjonalnie przeszkolonych w zakresie pomagania ofiarom przemocy.

Na podstawie obserwacji przeprowadzonych przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej należy stwierdzić, iż nastąpił znaczny wzrost zgłaszanych przypadków przemocy w rodzinie przez mieszkańców. Zmiana mentalności i postaw społeczności lokalnej wobec przemocy w rodzinie pozwala na wczesne podjęcie interwencji i przeciwdziałanie przemocy.

Objęcie ofiary przemocy, ale i też sprawcy kompleksową, profesjonalną opieką psychologiczną, pedagogiczną, resocjalizacyjną, wsparciem finansowym pozwoli na zmniejszenie, wyeliminowanie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie, co jest nadrzędnym celem tego programu.

PRZEWODNICZĄCA RADY

mgr inż. Lidia Kaźmierczak